

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA.

ADMINISTRACIÓ
 Y
 REDACCIÓ
 CARRÉ NOU DE S. FRANCESCH
 núm. 27, pis 2.^{on}
 BARCELONA.

PERIÒDIC SATÍRIC, HUMORÍSTIC, IL·LUSTRAT Y LLITERARI.

DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ.

FORA DE BARCELONA
 cada trimestre

ESPANYA, 8 rals.

CUBA Y PUERTORICO, 16.
 ESTRANGER, 15.

2 CUARTOS CADA NÚMERO PER TOT ARREU.

L'INFANTICIDI.

Lo que aném á publicar es un extracto de un magnífich article de un periòdic francès.

IMPRESSIONS DEL PETIT.

I.

¡Quina calor! Y no obstant no 'm basta. Ja fá massa temps qu' estich encongít: vull estirarme. S' agitan mas camas: ¡qu' es estrany! ¡Aquí vá á passar alguna cosa!

Dessobre mèu sento crits ofegats: se romp no sé que; si: son los llassos que 'm retenian. ¡Ayre, ayre! Dos mans m' agafan y m' estiran. Ja soch al mon.

Sento una veu que diu: «Es un noy!» ¡Un noy! ¿Qu' es aixó?

¡Quina frescura que sento! Es l' ànima que se 'm fica dintre del cos. ¡Quina ànima més fredal! Esperava 'l moment, entra, y 'm costipa.

II.

¡Estat estrany es lo mèu! Mos òrganos no poden servirme encare: m' escapa 'l present; del passat no 'n tinch recort. Sento en mi un desilij ardent de coneixe. La curiositat me domina. Manejo las camas, faig moure 'ls ditets. Per últim obro 'ls ulls, sento sonidos, vull imitarlos... y ¡pobre de mil crido, baladrejo....

La dona que 'm té á la falda 'm remou. Crido més. Me donan aygua ab sucre: no está mal; sempre que 'n vulga, ja se com tinch de ferho: ploraré.

Per últim m' ajeuhen, al costat de un' altra dona. Per cert que hi estich molt bè. ¿Qui es aquesta dona? Está malalta, t'è febre. Deu ser la mèva mare. Demà me la miraré, avuy no puch, mos ulls son débils: demà veurém.

III.

¡La vida! ¡Aixó es la vida! ¿Perqué m' han tret del no res?

Tot lo que veig se 'm graba al cervell! ¿Qué preguntes que faré quan puga ferlas! Las ideas m' invadeixen formant una munió y ¡ay no puch encare expressarlas! Ho comprench tot y no puch dir res. Encare tardaré molts mesos avants no podré dir mama.

¡Y are hi penso! ¿Afont es lo papa? ¿Ne tinch? ¿Perqué no vè? ¿Tancarà algun misteri ma existencia? ¿Soch rich? ¿Tinch nom? ¿O soch un fill de la casualitat, que hauré de lutar á un temps contra las preocupacions y las necessitats materials de la vida?

Escoltém, com aquell qui no sent res.

IV.

MA MARE: ¿L' hi ha portat la carta?

LA LLEVADORA: Si senyora: ell mateix l' ha presa.

MA MARE (sospirant): ¿Y que ha respost?

LA LLEVADORA: Ha arronsat las espatillas y ha dit: que no 'm vingan ab cansons: pitjor per ella.

MA MARE: ¿Y ni sisquiera vol veure al seu fill?

LA LLEVADORA: Tot ha sigut inútil, l' hi he pregat, l' hi he suplicat y m' ha dit que guanya no més que cinch

duros la senmana, que no 'n t'è per res..... No cal esperar res d' aquest home.

MA MARE: ¡Y es ell que 'm deya que m' estimava!... y es ell que m' havia dat paraula de casament!.....

LA LLEVADORA: Vaja, si: l' historia de sempre; ¡pobra donal! Pero no 's desconsoli, sosseguis, tinga paciencia, de uns temps ne venen uns altres....

Ma pobra mare no respon: dos llàgrimas relliscan per sas galtes: jo vaig per acostarm' hi y 'm retxassa. ¡Oh, si pogués consolarla, estrényela entre mos brassos!..

Ni una carícia m' ha fet, ni una abraçada!... ¿Tinch jo la culpa de haver nascut? ¿Per ventura l' hi he demanat?

Y ella llansa sobre mi una mirada d' odi.... ¡ay, ay, ay!... Dissimulém: aixó no fila.

V.

¡Molt bona nit havém passat!.. Entra la llevadora.

—Dónguili 'l pit exclamal..

¡Quina cosa més deliciosa!... La llevadora m' enretira. Si mamo una mica més, m' emborratxo. Are ja hi sè: hi tornaré sovint.

Ja estich saciat. Dormim!

VI.

Som al sisè dia: es hora de marxar. Ma mare m' embolica ab una camisa vella y un mocador més vell encare: se 'm carrega al bras; ja som al carrer.

¡Qu' es curiós! ¡Quanta gent anant y venint!.. ¡Quin estrépit! ¡Quin soroll! ¡Quin moviment!..

Passa una caixa negra dalt de un cotxe ab cortinas replegadas. Tothom se treu lo sombrero «Es un mort» diuhen. ¡Un mort! Un nen vell que s' entorna al lloch de ahont ha sortit!... Ma mare camina, camina sempre. Per últim se para davant de una casa: nos surt á rebre un home que t'è 'ls cabells grisos y dos trossets de vidre davant dels ulls.

—¿Es aquí la casa de las didas? pregunta 'la mèva mare.

—Aquí 'l davant.

La vista de las didas m' alegra. ¡Quins restaurants més macos! A dos ó tres ja 'ls serveixen, y ab quin dalt que xuclan. ¡Egoistas! ¡Mal educats! Ni 's recordan de convidarme.

VII.

Parlan de preu, discuteixen: volen cinch duros al més y la roba. Diu ma mare que no t'è ni roba ni diners: se la treuhen del davant. Ja torném á sè al carrer.

Tinch fam, y ploro: s' asséu á un banch y 'm dona 'l pit. Está irritada; pronuncia paraulas incoherents.

Casi coneix que jo hi soch de massa; pero ¿qué hi farém?

S' alsa y continua caminant.... jo m' adormo.

VIII.

Quan me desperto ja es fosch. Hem arribat á la vora de un canal. Dos ó tres cops sento 'ls moviments de la mèva mare: sembla que vol tirarmhi. Per fortuna are passa un home, després un altre.... La veurian!.. ¡Ah! estich salvat.

Se 'm figura que cambia de resolució: camina ab pas decidit.

Entra á una casa, paga, l' hi donan un candeleró, pujém una escala, llarga, llarga: al últim trobém un quartet: no hi ha més que un catre y dos cadiras.

Me deixa sobre 'l matalás. ¡Quin matalás més fort!... ¿Qué succehirá?

Las horas van passant: per últim la mèva mare m' agafa: ab una mà 'm tapa la boca y 'm fá doná un cop de cap á la paret. Se dibuixa 'l terror en sos ulls; gira sovint la cara á la porta, y per acabar més prompte m' estreny lo coll y m' ofega.

¡Quan he sufert! Soch mort: l' ànima se separa del cos, pero l' ànima 'm mira y no m' abandona.

Veu com ma mare m' embolica ab aquell mateix mocador ab que havém sortit afora; se 'n vá al cap de vall de un corredor, obra un forat que es lo principi de una canonada molt llarga. Me tira á dintre.... y jo baixo, baixo, baixo.... ¡Oh! ¡quina cosa més horrible!..

IX.

Y passa 'l temps. Xexanta cinch anys havia de viure: Xexanta cinch anys estaré la mèva ànima al costat del mèu cadáver primer; després del mèu esqueleto.

Sento cops de martell y d' escarpra: entra la llum del dia en ma fosca soletat: treuhen d' allí mos restos mortals.

Ma mare es á la presó: no hi ha més: t'è de respondre del crim que ha comés, privantme de l' existencia. Ja som davant del tribunal: ella está entremitj de dos gendarmes; jo m' trobo dividit: mon cos dintre de un pot; l' ànima sobre la tapa.

Dirigeixen varias preguntas á la mèva mare: ella no nega res, ho confessa tot ab los ulls cuberts de llàgrimas.

S' alsa un senyor y demana que se l' hi apliqui una pena exemplar. Després l' advocat de la mèva mare pren la paraula. ¡Mare de Déu! ¡Y qué malament que parla! ¡Ah! Si jo pogués enrahonar y defensarla! Pobra dona!

Per últim la condemnan á cinch anys de presó.

Y en quan al mèu pare ni sisquiera ha vingut á la audiència. Jo 'l miro desde una finestra que dona á la plassa. Davant de l' audiència hi ha nn café, ell es á dintre y pren una copa ab los seus companys.

X.

....¡Pobre de mí!.. ¡Encare m' han fet un favor mantantme!.. Si hagués viscut, hauria arrastrat una existencia miserable fins á vintivuit anys. Sense pare, sense direcció, sense educació, viciós, un dia hauria mort de una ganivetada á la mèva mare, per robarli déu ó dotze duros, fruit de las sévas economias, tancats dintre de un armari. Pochs mesos després m' haurian tallat lo cap, y aixis val més que m' hajan detingut al llindar de la vida.

LO QU' ES LO MON.

En un prat cubert de rosas
 passejantse amunt y avall,
 radiants de ditra festejan
 una noya y un galan.

Mès enllà, dessota un arbre,
hi ha un vell y un noy assentats;
y tots dos, tots dos alhora,
riuen mirant als aymants.
Raresas d' aquesta vida
que s' veuen a cada pás:
lo vell del que ha fet se buria,
lo noy de lo que farà.
¿Com es que tant distants causes
fan efectes tant iguals?
Es que 'l noy no 'u sent encara;
es que 'l vell ja 'u ha passat.

C. GUMÀ.

UN COP D' ULL ALS TEATROS.

LA TESSERO Y LA COMPANIA ITALIANA.

Jo no sé si 's déu la indole de la llengua ó que 'u fá; pero es tant cert que las companyias dramáticas italianas deixan petites a las nostras, sempre que 's presentan davant del públich, com es cert, y aquesta es un' altra estranyesa, que 'l país que produheix tant bons actors, respecte a autors dramáticos no 'ns dona més que mitjanias.

Are vagin a saber perque la producció escénica vá a mitjas d' aquest modo.

La llengua italiana 's presta admirablement per fer las delicias del públich desde l' escena. Es dolsa, expressiva, pastosa: 's modula com cap altre y expressa aixís lo cant del sentiment més pur, com lo crit de la passió més salvatge. Es, digan lo que vulgan, la primera de las llenguas neò-llatinas. No té la pompa encarcerada de la castellana, no passa pèl nas ni 's menja las lletras com la francesa: es una llengua, en fi, que posada especialment en los llabis de la dona, arriba a produhir la pura voluptuositat, que causa al nen lo balandreig del bressol, mogut per la má carinyosa de una mare.

Després hi ha un' altra cosa.

Las companyias italianas tenen escola. Allá 's cultiva la declamació, y no cal veure actors de primer ordre per compendre'u aixís. No cal admirar a n' en Rossi y a n' en Salvini, a n' en Morelli y a n' en Mayeroni; a la Ristori y a la Pezzana, a la Marini y a la Tessero. Aquests actors son superiors: la flama del geni 'ls anima, y naturalment, judicar per ells, seria pendre exemple de l' águila per demostrar que tots los aucells volan fins a traspasar los núvols.

Contemplin actors de segona y fins de tercera categoria y 'ls trobaran sempre que representan ocupant lo lloch que 'ls correspon; espresantse sense afectació, detallant de una manera notable, moventse ab facilitat, y formant dintre del quadro 'ls últims termes, no de una manera abocetada é imperfecte, sino ben proporcionats, ben entonats, admirables sempre.

Aixís resulta que las obras que posan en escena tenen un conjunt que satisfá; cada figura ocupa 'l seu lloch, y succeheix com en una orquesta: 'ls instruments son afinats; tocan a temps y l' efecte es segur.

De todas las companyias italianas que han vingut, la que dirigeix la Tessero y en Morelli es una de las més notables.

La Tessero té una figura simpática: sa vèu atractiva recorra dos ó tres escalas: acciona ab noblesa, té actituds artísticas, algun cop rebuscadas; pero sempre agradables. L' hi falta potser la corda del sentiment, d' aquell sentiment que 's comunica y arrencia llágrimas del auditori: no té 'ls arrebatos desordenats de la passió; no improvisa, pero no importa: no per aixó deixa de ser una actriu de primer ordre. Sa guia es l' estudi, sos medis la naturalitat, la seguretat, l' aplom: sab lo que fá y ho fá entendre. Raras vegadas crida, y no obstant l' aplaudeixen. Caracterisa 'ls personatjes de una manera perfecta. Té gradacions sorprendents, y tant aviat seduheix ab l' accent de una sola paraula, com pren una tirada y en un magnífich *crescendo*, s' eleva y eleva al públich ab ella a las més altas esferas de l' art dramátich. En la comedia de costums no sabem que tinga rival: es la Ristori de la comedia.

La Margarida de la *Dama de las Camelias* nos la presentá en una forma nova y per nosaltres acabada: mori de una manera tant natural, a la vegada que tant artística, sense una estremidat, sens rebuscar cap efecte, que may olvidarem aquella mirada extraviada, aquella testa que s' inclina y aquellas faccions descompostas en que l' imatge de la mort s' hi retrata. ¿Com es possible que la ficció arribi a tal extrem!

En l' *Arcauca*, fent l' esposa del marino en l' *Ostesa del Leon d' oro*, fent la comptesa en la *Straniera*, y en las comedias de n' Ferrari y de n' Torelli, 's mostra sempre l' actriu eminent, que domina l' escena y cautiva l' atenció del auditori.

Hi ha un altre actor veterano, en Morelli. Lo temps no passa en vá: la vèu de n' Morelli es ingrata, una mica ronca; pero en cambi 'qui l' hi pren l' inteligencia, qui l' hi ofusca la naturalitat, las actituds, la destresa en reproduhir certs personatjes y sobre tot la

perfecció que desplega en las escenas mudas? En Morelli será sempre una gran figura de l' escena italiana. Que 'u diga sino la *Straniera* y *Il ridicolo*. ¿Quina manera més perfecte de caracterisar los personatjes! ¿Quina seguretat! ¿Quin domini més complet del tipo que represental!

En Pasta vá per molt camí: deixi 'ls tipos d' enamorat, y prengui 'l del home celós, fret, desviat ó calavera. En la *Ostesa del Leon d' oro* fá una verdadera creació.

En Privato es un dels millors característichs que trepitjan l' escena. De alemanys com lo que representa en *Il ridicolo* no se 'n veuen gaires sobre l' escena. Pochs serian los actors que sostinguessin un paper semblant, sense caure en la caricatura.

La Falconi es també una escelent característica. En quant al graciós Sr. Serafini, no 'ls diré sino que cada nit fá las delicias del públich. Es l' héroe de la pessa, y fins en aquest género lleuger no veuran may que s' abandoni a la xocarreria, ni que busqui aplausos fora de la naturalitat y del bon gust.

Lo restant de la companyia que fins are hi vist, ompla dignament la seva missió y té una part molt notable en lo conjunt de las obras que 's treuen a l' escena.

Are ab molt gust los pararia de la *Straniera* l' última producció de n' Dumas fill, que com todas las obras mestres vá promoure a París més disputas que la qüestió del gas a Barcelona.

Váginla a veure, si tornan a posarla. Jo sé que 'ls mateixos que la censuran no 's poden estar de aplaudirla. Es un veneno dols, diuen los que la tenen per immoral. Adverteixin que jo no l' hi tinch. Per mi es una lliçó severa contra certs vicis socials, y es principalment un' obra literaria de cap de brot.

Y aquí 'm tenen que haventme extès més de l' ordinari pero no tant encare com lo que 's mereix la digna companyia italiana del Principal, no puch parlarlos dels nous artistes que s' han estrenat al Circo eqüestre, ni del estreno de *la Má del inglés*, ni de algun altre novedat, conforme volia ferho.

Pero no s' espantin: hi ha més dias que llagonis, y un altre dia será.

ANTONET.

FRAGMENT DEL LLIBRE INÉDIT MIL Y UN ACUDITS

PER J. DERN.

Tinch cinquanta anys y puch dirne
que no he fet més disbarats
que lo neixe, lo casarme
y 'l no sabé enviudá may.

—Miris que jo soch tot sol
y hi ha noyas... que no 'ls agrada.
—Calli home, per aixó ray.
—Ja hi estich acostumada!

Cada cosa per son temps
com las figas per l' Agost,
per lo Setembre castanyas
y pèl Jené panallons.

No ha tingut may cap ofici
y es tan dolent n' Ramon,
que cap més camí l' hi queda
que fe al Jusgat d' home bó.

Si l' últim caixal no posas
fins a tant enteniment
me sembla qu' al cementiri
no hi portarás més que dents.

—No penso com tú Layeta.
L' home per tenir talent
es precis que per las donas
no 's gastí may cap diner.

—Déu los quart. ¿No hi fora l' ame?

—¿Si senyó que s' ofereix?

—¿Vosté m' ha portat un compte?

—De la roba que l' hi he fet.

—Pues fill meu jo no l' hi pago.

—¿Que no me l' paga? ¿Perqué?

—Perque jo sé d' un refran

que diu molt sabi y discret:

«Qui la fassi que la pagui»

Vosté es qui ha fet lo raqué

y vosté haurá de pagarme l'

tant prompte l' hi vingui bé.

Are posan las farmacias

ab una elegancia tal,

que sembla que vulgan dirnos

«se mata ab comoditat.»

—Are penso en establirme

y si puch l' hi pagaré.

—Lo qu' es d' estafá no ho dupti

ja fá temps que s' ha establert.

—En un pis de sota casa

viuen en tant santa pau,

que 'l marit pega a la dona,
la dona pega al noy gran,
'l noy gran a la criada,
y la criada a n' el gat.
L' altre dia jo a l' escala
trobo al senyor y—¿Qué tal?
¿com estém?—Be.—¿Y la familia?
—Com sempre, sens novetat.

ESQUELLOTS.

En Romero Robledo, lo pelegrí de Lourdes, ja es fora.

Vá anar a Lourdes, y are si que pot dirse que s' ha fet un miracle.

Ha vingut a Barcelona, y ¡ha menjat!..

No menja tothom qui vol a Barcelona; y en cambi tractantse d' ell l' un banquet s' aconsegua ab l' altre; y més bó ó més dolent, desde 'l de n' Fernando Puig y del Liceo, al del embalat de la Plassa de la Pau, ab las sévas corresponents admellas, més ó menos, tot fá ventre.

¿Qué bon profit l' hi fassa, y que guardi per molt temps l' impressió, que veuran nostres lectors en la quarta plana.

Las fábricas se tancan: la miseria aumenta.

¿Saben qu' es la miseria?

Segons un amich meu no es més que una distancia; la distancia que media entre la sopa y la boca dels pobres.

Donchs bueno: aquesta distancia es cada dia més llarga: entre algunas bocas y la sopa, las comunicacions estan completament interceptadas; y es precis que 's reanudin.

¿Cóm?

Ab la caritat dels que tenen: ab l' inteligencia y l' zel de las autoritats, no olvidant ningú que tots som germans, y recordant que la fam es imperiosa, y que no admet disculta de cap mena.

S' han obert algunas suscripciones, y are no falta més sino que 's cubreixin. Apa, aquí tothom. Los pobres més dignes de compassió son los treballadors sense feyna.

Lo Circo eqüestre ha donat l' exemple. Una funció a benefici dels treballadors sense feyna ha produhit siscentos duros.

¿Qué fan las altres empreses? ¿Han de ser extrangers los que vingan a ensenyarnos lo compliment de un deber?

Tothom espera encare 'ls comptes de las firas y festas.

Es natural.

Que no olvidi la comissió ab qui se las héu. Barcelona es la ciutat dels *comptes*.

Dessota la sagristia de Santa Maria s' hi ha establert un criadero de vacas.

Are no faltaria sino que la llet d' aquestas vacas produhis algun miracle, y aviat de las vacas de pèl ne sortirian vacas de un' altra especie.

El *Correo Catalan* ha fet un gran descubrimt.

Publica un article ocupantse del número quatre, y assegura que hi ha quatre inferns.

Quan ell ho diu es senyal segura de que fins als quatre inferns hi té algun corresponal que l' entera.

També diu que l' home té quatre extremitats: dos brassos y dos camas. ¿Quina penetració! ¿quina perspicacia! Sembla impossible que haja arribat a descubrir un misteri semblant!

Y a pesar de tot, no es exacte. Hi ha molts coixos que no 'n tenen més que tres.

S' está preparant una anada a Italia, per visitar a n' en Garibaldi, recorre Roma y Nápoli.

Lo viatge es atractiu y tentador.

Y encare l' hi trobaran més quan sapigan que l' viatge rodó inclus la manutenció, fonda, carril etc. etc, no costará més que 32 duros a primera classe y 26 a segona.

Jo faig un. M' agradará molt anar a Roma y no veure al Papa.

A Arenys de Mar s' ha inaugurat un convent de pares caputxins.

Las fábricas se tancan: aumenta la miseria, y s' obran convents.

Y ben mirat los caputxins ho entenen. Se tiran la caputxa als ulls per no veure miseries, s' atipan bé, y que rodi la bola.

L' antich convent de las Magdalenas fou venut per ferbi casas.

Y are resulta que dels fonaments ne surten carretadas d' ossos que son tractats ab molt poch respecte. Com se comprén que las monjas al mudar de casa 's deixessin los ossos de las germanas difuntas? Lo mon está perdut! Ja no hi ha afició sino á rosegar la carn y á deixar los ossos.

S' ha publicat la llista de advocats. Barcelona, sense contar los pobles del Plá 'n té 301 que fan de l' ofici y 357 que no exerceixen. Total 658 embolica-crias. Es á dir un advocat per cada 379 habitants, ó siga per cada 75 families. Si volen pledejar y no pledejan, no será pas per falta de personal que 'ls arregli 'ls comptes.

La discussió sobre 'ls empedrats de Barcelona ha ocasionat disputas, disgustos y relliscadas. Què tal son los empedrats, que fins l' Ajuntament hi relliscan!

L' arcalde vá tenir una frasse felís. Contestant al Sr. Sabater vá dirli: «S' ha figurat vosté que l' Arcalde com ordenador de pagos té de fer com lo Beato Oriol acunyant talladas de rave, per pagar als contractistas?» De manera que 'l Beato Oriol feya moneda falsa. Jesus, Maria, Joseph!

Vagin cada tarde á las sis davant de l' estació de Sarriá. Allá hi trobaran un municipal, grave, serio, plantificat, ab un sombrero hongo á las mans. No 's mou per res, no fá cas de res: es una especie de perxa que aguanta un sombrero.

Tot de un plegat arriba un senyor, guapo, un si es no es panxut, molt satisfet, té estampa de tinent d' arcalde, y si massa m' apuran d' arcalde primer. Se tréu lo barret de copa, 'l cambia ab l' hongo del municipal, puja al tran-via de Sarriá y marxa. Lo municipal llavors s' emporta 'l barret de copa; y aquí tenen un tinent d' arcalde que á Barcelona porta tarot y hongo quan surt de Barcelona; y aquí tenen un municipal, que cobra del presupuesto, no més que per aguantar lo barret del Sr. tinent d' arcalde. Y viva 'l rumbo.

A Paris eran tant freqüents los suicidis, que un sastre vá aprofitar la oportunitat publicant lo següent anunci. «A tothom que 'm compri un traje se l' hi regalará una pistola per suicidarse.»

Ha mort D. Joseph Freixas, músich d' afició, y home mordás, que tenia sortidas, verdaderament aterradoras.

Un' anecdota d' ell. S' havia estrenat «La figlia del deserto» obra qu' ell havia compost sense may haver après de música. L' exit fou desgraciat. En Freixas creya de bona fé que 'l públich no l' entenia. —¿Qué diu, Sr. Freixa, l' hi preguntava un jove, ab sorna que á la ópera de vosté hi ha un coro de fieras? —Si senyor, respongué irritat y ab molta promptitut: lo públich. —Senyor Freixa sápigam que jo no hi era. —Una de méns! exclamá ab la mateixa promptitut acostumada.

EPÍGRAMAS.

Deya un dia 'l Senyor Pí: —No 'm puch menos d' enfada quan me diuen *Sera fi*; perque, vaja, parlant clá, jo de fi ja 'u era ahí.

P. V.

Lo rector de Sant Andréu digué á un músich aixerit. —Toquéu un cant repetit quan sigan á llevar Déu. Y 'l músich sempre galan digué: Está bé; si senyò, y quan vingué l' ocasió vá ferli tocá un can-can.

F. V.

Tenintne talent sobrat. per sempre ser del que guanya lo que millor en Espanya se la passa, es l' empleat. A un quart d' onse ja tocat vá á l' oficina calmós, séu, llegeix, fuma ab repós, s' estira... y ab interés espera toquin las tres á fi de tocá ell lo dos.

R. ARÚS Y ARDERIO.

PENSAMENTS

RECULLITS DE VARIOS AUTORS ANTICHS Y MODERNS.

Pera desferse d' un importú no hi ha com enmatllevarli alguna cosa.—*Mad. Puisieux.*

En aquest mon tot s' ha dit, pero tot ha sigut també contradiu.—*Walpole.*

Lo calor es la única virtut que no 's pot estrafer.—*Estanislau de Polonia.*

Los que governan son com los astres: brillan, si, pero may estan en repós.—*Bacon.*

Lo qui estant enfadat dona un cástich, no corretgeix, sino que 's venja.—*Montaigne.*

En temps de corrupció es quan se donan més lleys.—*Condillac.*

La ignocencia es un crim entre 'ls culpables.—*San Ciria.*

En la vida del home lo capítol més llarch es lo de las adversitats.—*La Bouisse.*

Pera que una ditxa siga complerta sempre 's necessita un poch d' ilusió.—*Thomas.*

La major part dels pecadors passen sa vida ofenent á Deu y confessantse.—*Climent XIV.*

No hi há homens méns cristians que la major part dels catòlichs.—*Burke.*

La baixesa més vergonyosa es la adulació.—*Bacon.*

(Seguirá.)

QÜENTOS.

Un calvo troba á un seu amich que té una gran cabellera:

—Ditxos tú, l' hi diu, que 't veig sempre igual, sense perdre un sol cabell.

Resposta del altre: —En lo mateix cas té trobas tú company.

—Jo?

—Si, tú sempre igual, sense perdre la calvicie.

Se passejan dos oficials per la Plassa real, y un d' ells pregunta al altre:

—Oye chico ¿sabes donde para el regimiento de Extremadura?

Una dida, girantse tot de un plegat: —A Valencia.

—¿Como lo sabes?

—Perque hi tinch al meu Xanxes.

Un xiste de una pessa italiana que ha posat un d' aquests dias en escena la companyia de la Tesseró.

Se tracta de un marit y muller que á l' acte de anarse'n al ball se troban que 'l ball ha sigut suspés.

La dona 's desconsola, y l' home per tranquilisarla l' hi diu:

—Jo no més venia per complaure't. Fet y fet encare me 'n alegro. Aném filla mèva, aném, ja ballarem al llit.

Un andalús ponderava l' éxit de un drama que havia escrit y deya:

—Me cridavan á l' escena tant sovint y era tant carregós tenir que sortirhi, que al últim lo públich vá demanar una cosa.

—¿Que vá lemanar?

—Que 'm treguessin un silló, y que m' hi estès assestat durant tota la representació de l' obra, per rebre 'ls aplausos ab tota comoditat.

—Com s' enten aixó! deya una'amiga á un altra. Sis mesos de casada, y encare res?...

—Ay, filla mèva, respon la interpelada: no 'u sé; pero devegadas me figuro que sense saberho, m' hi casat ab un nihilista!

Un xicot jove pero tronat, se casa ab una dona vella pero rica.

Un dia 'l xicot troba á un amich, y aquest, assombrat veientli blanca la barba, l' hi diu:

—¿Es possible qu' en tant poch temps hajas envellit d' aquest modo?

—¿Qui t' ho ha dit?

—Home, aquesta barba...

—¿Que no sabs que me l' emblanquino?

—Aquesta si qu' es bona ¿y perqué té l' emblanquinas?

—Per no fer un paper ridícul quan surto á paseig ab la senyora.

En una fonda un criat obehint l' ordre que l' hi havian dat la nit avants, truca á la porta del quarto de un passatjer.

—Senyoret, exclama, entrobrint la porta: son las vuit.

Lo passatjer tot mal humorat, contesta:

—¿Qui no 'us ho feya dir més aviat.

TRENCA-CAPS.

XARADAS.

I.

Lo tot qu' es prima dos quarta estima la hu dos tercera, la cusina de la Marta, y ha demanat sa primera á lo seu pare Bernat; mes quatre l' hi ha contestat perque ha vist que molt pobre era.

FRA-DIAVOLO.

II.

Perque la prima al revés siga segona y com cal ¿qué té de fer lo pagés? Ha de mirá ab interés tení una bona total.

PAU SALA.

ENDEVINALLA.

Soch bestia molt apreciada, soch pels jochs, y lo meu tot se parteix ab una bestia y una grata diversió.

XATO.

MUDANSA.

Tot senyó Ambrós, si 'm regala un tot, jo li dono un tot per més que 'l tot com á cosa de tant poquíssim valor.

RATETA.

QUINT DE PARAULAS.

.....
.....
.....
.....
.....

Substituir los pichs ab lletras que llegidas vertical y horizontalment diguin: la 1.ª ratlla lo que miras; 2.ª lo que fa patir; 3.ª lo que todas las femellas tenen; 4.ª un mal y 5.ª un que 'ns ajuda.

TRENCA-CLOSCAS.

Praxedes, Sadurnina, Angela, Gregoria, Isabel, Mariana, Francisca, Vicenta.

Posar aquesta noms en columna de modo que diagonalment digan un poble de Catalunya.

AIXORANSUT.

LOGOGRIFO NUMERIC.

- 1 2 3 4 5 1 5 6—Lo que té lo general.
1 4 1 5—Lo pare.
1 2 3 4 1—Es per los malalts.
4 1 6 1—En los llibres de comers.
5 1 6 1—Una cosa de menjar.
2 3 1 5—Nom d' home.

VALLESOLETA.

GEROGLIFICH.

::: Febrer.

: L O D I L.

L U N S —

Las 7 del dematí. Las 3 de la tarde.

Las 11 de la nit T.

D S O L.

F. PLANAS Y M.

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN L' ULTIM NÚMERO.

- XARADA 1.ª—*Amalia.*
- IDEM 2.ª—*Solució.*
- ENDEVINALLA.—*Foch.*
- MUDANSA.—*Pepa, papa, pipu.*
- LOGOGRIFO NUMERIC.—*Cristobal. Baltasar. Casaca. Bastó. Robas. Crit. Ciris.*
- ROMBO.—*F. Tip Fideu peu u*
- TRENCA-CLOSCAS.—*Maria.*
- GEROGLIFICH.—*Cada sant té 'l seu altar.*

VIATJE DE RECREO À BARCELONA (a) NAVALCARNERO.

Miri Don Paco, que no es or tot lo que llù.